

גידול

גידול עגלות בגבעת-ברנר

- יתרונם של מעלי הגירה על בעלי-חיים אחרים
במשק הוא בכושרם לנצל חמרי פסולת וחמרי
לוואי שונים, הן מן המשק והן מתעשיות שונות.
זה שנים מספר, שאנו מגדלים את העגלות על
מנות המבוססות בעיקרן על מזונות כג"ל.
המזונות העומדים לרשותנו הם כדלקמן:
1. תחמיצי זבל עופות עם עלוות סלק סוכר
ועם קליפות הדר;
2. תחמיצי עלוות סלק סוכר;
3. קליפות פרי הדר;
4. עשב רודס ופספלו, אשר המשק מגדל על
שטח נרחב המושקה במי ביוז מן המשק
והסביבה.
המזונות הנ"ל נפוצים למדי במשקים שונים.
אנו מנצלים אותם בתפריט העגלות והם מהווים
ביחד אחוז נכבד מאוד מכלל המנה, כפי שאפשר
לראות בטבלה 1.

טבלה 1. תכנית הזנה שנתית במזונות משקיים (ק"ג ליום לראש).

חודש ←	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	המזון ↓
עשב רודס	12 ⁺	5	—	—	—	—	10	10	15	25	15	15	
תחמיץ לולים	5	5	5	5	5	5	5	5	5	—	—	5	
תחמיץ עלוות סלק	10	10	10	10	10	10	10	10	10	—	—	10	
קליפות פרי הדר	—	10	15	15	15	15	15	10	—	—	—	—	
קש	—	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	

* הכמויות המופיעות בטבלה הן הכמויות המירביות שעגלה מבוגרת אוכלת ביום.

מזן הטבלה ניתן לראות, שהמזונות השונים מצ-טרפים למנה מאוזנת למדי. קליפות פרי הדר משמשות כמקור האנרגיה העיקרי בחורף ותחמיץ מרפד לולים מספק את עיקר תצרוכת החלבון והמינרלים. עשב הרודס משמש כמזון היחידי או העיקרי לעגלות הגדולות בקיץ. רמת ההזנה — עגלה מקבלת בסה"כ כ-3,300

יח"מ עד ההמלטה. גיל ההמלטה היה בשנת תשל"ו 22.7 חודש, כלומר, העגלות קיבלו כ-4.8 יח"מ בממוצע ליום. הנתונים משנים קודמות דומים לאלה של שנת תשל"ו. בטבלה 2 מופיעות כמויות המזון המרוכז הניתנות לעגלות להשלמת המנה של המזונות המשקיים.

טבלה 2. כמויות המזון המרוכז ליום (ק"ג) לפי גיל העגלה.

גיל (חדשים) ←	4—3	10—5	20—11	23—21
חורף	3	1	1.5	4
קיץ	3	1	—	4

תוספות משקל — משקל המבכירות לאחר ההמלטה הוערך, על-ידי מדידת היקף החזה בעזרת סרט מדידה, ב-430 ק"ג. בהתחשב עם משקל העובר ועטיפותיו ומשקל הוולד בהמלטה מתקבלת תוספת משקל יומית ממוצעת של 628 גר' לעגלה מהולדתה ועד ההמלטה.

מבנים וממשק — העגלות משוכנות בשבועות הראשונים לחייהן בכלובים אינדיבידואליים מרופדים ובתום הגמעת הקולוסטרום הן מועברות לדיר עגלות, בקבוצות של 8 עגלות בכל תא. מגיל הגמילה ועד אחר ההזרעה הן נמצאות בדיר טפחות עם חצרות ששימש בעבר לפיטום עגלים. מן המבנה הנ"ל הן מועברות לגדרה (קוראל) ללא גג, ושם הן נמצאות עד חדשיים לפני ההמלטה, אז הן מועברות לרפת רפד עמוק כקבוצה נפרדת בהכנה.

הערכת שיטת הגידול — אנו בוחנים את שיטת גידול העגלות הנהוגה במשק, כפי שתוארה לעיל, לפי שתי אמות מידה:

1. במשך הגידול — האם תוספות המשקל מתאימות לצפייות ממשטר ההזנה ורמת ההזנה הנ"ל;

2. לאחר ההמלטה — לפי התוצאות של המבכירות בתנובת החלב, אורך החיים, הבריאות והפוריות.

בנקודה הראשונה — נראה לנו, שתוספות המשקל במשך תקופת הגדילה הן סבירות ביחס לרמת ההזנה; ולאחר שנמצאה שיטת הזנה מתאימה עבור המבכירות בתחלובתן הראשונה הן עלו בתנובתן בשנים האחרונות מבלי ששיטת גידולן השתנתה. נתונים על המבכירות מובאים בטבלה 3.

טבלה 3. נתונים על המבכירות בנבעת-ברנר בשנים 1972—1975.

שנה ←	1972/73	1973/74	1974/75
תנובת החלב	5.158	6.198	6.960
ימי חליבה	304	309	317
אחוז חלב המבכירות מחלב הפרות	77.8	82.1	84.0
מקדם ההתמדה של מבכירות	233.8	233.5	225.4
מקדם ההתמדה של פרות	201.2	206.3	203.1
אחוז השומן בחלב המבכירות	3.12	3.06	3.00
אחוז היציאה של מבכירות	14.7	15.7	26.0
גיל ההמלטה / חדשים	23.2	24.0	22.7

סלופרס

הכנת תחמיצים בשרווול פלסטי

ירק, תירס

זבל עופות

בכל הארץ

בהזמנות : חברת נירים,

ת.ד. 45 טבעון טל. 04-934848

סיכום

ניצול מזונות משקיים וזולים מאפשר לגדל עגלות בהוצאות נמוכות. תוספות המשקל במשך הגידול אינן גבוהות, אבל התוצאות לאחר ההמלטה הן סבירות.

צבי אדלמן

אבנר זקס

ש.ה.מ., לשכת ההדרכה

ואריה ישראלי

רחובות

גבעת-ברנר

היצע וביקוש

קיבוץ גבת, דואר גבת

טל' 66352, 66105-065

מציע למכירה מאזניים משומשים לפקר פרטים אצל רכז הרפת.

קיבוץ איילת-השחר, דואר איילת-השחר

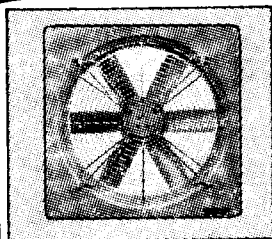
טל' 37313-067

מעוניין לקנות עגל להרבעה בן לפרה עתודה

ולפר טוב.

נא לפנות לרכז הרפת.

אחים פולק בשרות הרפת:

**המאוררים
המעולים בעולם**

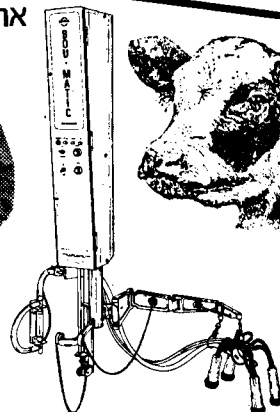
מבחר דגמים מיוחד לרפתות
ולסככות.

BOU-MATIC

Dairy Equipment Co.

מקונצרו

**ציוד חדיש לרפתות
ולמכוני חליבה**

מסירי גביעים, מכונות חליבה, מיכלי חלב, מתקני שטיפה אוטומטיים ומיכלי אגירת חום ברפת מקונצרו

תל-אביב, רח' לינקולן 11
ת.ד. 884 • טל. 291236-9

אחים פולק יעוץ והדרכה: